

Jagiellońskie Centrum Językowe UJ
Ramowy program nauczania języka niemieckiego na poziomie C1

Założenia

Proponowany program nauczania opiera się na założeniu, że osoby rozpoczynające naukę na poziomie C1 opanowały język obcy w zakresie wyznaczonym przez programy nauczania na niższych poziomach. Uczący się pogłębiają swoją znajomość języka, rozwijając sprawności językowe oraz strategie uczenia się i kompetencje społeczne, a także poszerzają wiedzę ogólną. Lektor jest organizatorem procesu nauczania i uczenia się, doradcą oraz przewodnikiem, ale końcowe efekty zależne są od uczestników kursu – ich wkładu pracy i gotowości do uczenia się. Do osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się studenci powinni przeznaczyć minimum 60 godzin na naukę języka poza salą lekcyjną, czyli w ramach pracy własnej (*Selbststudium*). Jeżeli umiejętności wyjściowe studenta uniemożliwiają efektywne uczestnictwo w kursie na poziomie C1, to dla osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się na tym poziomie konieczne jest znaczne zwiększenie nakładu pracy własnej. Program nauczania na poziomie C1 zakłada przede wszystkim realizowanie komponentu akademickiego przez treści uwzględniające specyfikę kierunku studiów.

1. Ogólne cele kursu:

- doskonalenie i rozwijanie wszystkich sprawności językowych nabytych na niższych poziomach
- poszerzanie zasobu leksykalnego i znajomości konstrukcji gramatycznych
- zdobywanie wiedzy o kulturze krajów niemieckojęzycznych
- przygotowanie do posługiwania się językiem w kontekście akademickim i zawodowym
- rozwój efektywnych strategii samokształcenia

2. Treści nauczania:

A. Zagadnienia tematyczne

- dzień codzienny (pojęcie czasu, życie, proces starzenia, relacje międzypokoleniowe, społeczne formy aktywności)
- multitasking
- gospodarka, ekonomia
- cel i droga do realizacji – wolontariat
- zdrowie – medycyna klasyczna (*Schulmedizin vs. Volksmedizin*) – efekt placebo
- sztuki piękne (kreatywność), sztuka filmowa (gatunki filmowe)
- literatura (książka tradycyjna vs. e-book)
- edukacja, studia uniwersyteckie, studia zagraniczne, kształcenie się przez całe życie, funkcjonowanie w środowisku akademickim
- polityka europejska i światowa

B. Zagadnienia gramatyczne

- czasowniki modalne: *müssen, dürfen, können, mögen* (gradowanie przypuszczeń – teraźniejszość – przeszłość) (*Dieses Kunststück dürfte in das 13. Jh. zu datieren sein; Mein Bruder könnte/mag/dürfte damals 19 gewesen sein.*)
- czasowniki modalne: *wollen, sollen* w użyciu subiektywnym (strona czynna-bierna) (*er will mich gestern gesehen haben, Ich soll ihm das geliehen haben itp, Das Gebäude soll im 17. Jh. errichtet worden sein. Peter will von seiner Nachbarin schlecht behandelt worden sein.*)
- zdania warunkowe vs. zdania przypuszczające z czasownikami modalnymi (czas teraźniejszy, przeszły; strona czynna-bierna) (*X könnte gesehen haben vs. X hätte sehen können*)
- czasowniki funkcyjne (Nomen-Verb-Verbindungen) (*die Entscheidung treffen, zur Debatte stehen, die Beschwerde einlegen, etc.*)
- nominalizacja – werbalizacja (przekształcenia: Verbalstil zu Nominalstil / Nominalstil zu Verbalstil – wszystkie typy zdań pobocznych) (np. *Viele Menschen setzen sich zu hohe Ziele, sodass sie ziemlich schnell Fehlschläge hinnehmen müssen. – Infolge zu hoher Ziele müssen viele Menschen ziemlich schnell Fehlschläge hinnehmen*)
- zaimki nieokreślone (odmiana z przymiotnikiem) (*Sie haben sich in Vielem geirrt. Wir wussten nicht, mit welcher großer Anstrengung diese Aufgabe bewältigt werden konnte. Die Werke vieler deutscher Autoren wurden von den Nazis verbrannt, etc.*)
- spójniki vs. przyimki (podsumowanie w stylu werbalnym i nominalnym) (*Da ich verärgert war ... vs. Wegen meiner Verärgerung ...*)

- mowa zależna (strona bierna/czynna; przeszłość-teraźniejszość-przyszłość; +czasowniki modalne) (*Der Zeuge meint, er habe Frau Brandt gestern um 19. Uhr gesehen, sei danach zum Bahnhof gegangen und habe sich dort mit seinem Anwalt wollen.*)
- przedrostki: *durch-, über-, um-, unter-, wider-* z czasownikami (rozdzielność/nierozdzielność-akcent-konsekwencje semantyczne) (*übersetzt – übergesetzt, durchbrochen- durchgebrochen, umfahren – umgefahren, etc.*)
- spójniki: *andernfalls-demnach-folglich-infolgedessen-somit-sonst-dagegen-demgegenüber-dennoch-stattdessen-vielmehr-wohingegen-daraufhin-gleichzeitig-währenddessen.*
- formy „Futur I“ i „Futur II“ – wyrażanie przypuszczeń (*Er wird wohl um diese Zeit noch im Büro sein. Ach komm schon, er wird dich einfach nicht gesehen haben.*)

C. Funkcje językowe

- wyrażanie opinii (*„Aus meiner Sicht ist ... bedauerlich/ erfreulich, denn...“; „Besonders kritikwürdig /lobenswert ist ...“; „So wie ich das sehe, ...“*)
- wyrażanie przypuszczeń (*„Dafür dürften verschiedene Aspekte eine Rolle spielen“; „Es dürfte anzunehmen sein, dass ...“; „X wird möglicherweise dazu führen, dass ...“*)
- porządkowanie wypowiedzi, przerywanie wypowiedzi rozmówcy, wtrącanie pytania (*„Ich unterbreche Sie (nur) sehr ungern, aber ...“; „Eine Zwischenfrage, bitte“; „Entschuldigen Sie, wenn ich noch mal nachfrage, aber mich interessiert ...“*)
- upewnianie się, prośba o dodatkowe wyjaśnienie (*„Gilt das wirklich für alle ...?“; „Könnten Sie mir noch einmal kurz erläutern“; „Was ich nicht so ganz verstanden habe, ist Folgendes: ...“*)
- odwoływanie się do słów przedmówcy (*„Frau X hat vorhin erwähnt, dass ...“; „Wie Herr Y bereits ausgeführt, hat, ...“; „Ich kann mich Frau Y nur anschließen“*)
- głośne zastanawianie się (*„Bei genauerer Überlegung ...“; „Wenn ich mir das genau überlege, ...“*)
- akcentowanie/podkreślanie (*„Ausschlaggebend ist ...“; „Folgendes möchte ich besonders hervorheben: ...“; „Was mich besonders beeindruckt/berührt/erfreut etc. hat, war ...“*)
- reagowanie na przerywanie/dopytywanie ze strony rozmówcy (*„Warum ich behaupte, dass... Nun ...“; „Also, unter ... verstehe ich ...“*)
- przytaczanie przykładów (*„Dafür lassen sich viele Beispiele nennen“; „Das ist beispielhaft auch für ...“*)
- potwierdzanie zrozumienia (*„Das kann ich jetzt (in etwa/gut) nachvollziehen“*)
- prezentowanie własnego punktu widzenia i uzasadnienia podczas dyskusji (*„In Bezug auf ... würde ich sagen, dass...“; „Meines Erachtens sollte man auch in Erwägung ziehen, dass/ob etc...“; „Wie ich bereits erörtert habe, ...“*)
- przytaczanie argumentów (*„Als Beleg für ... lässt sich anführen, dass ...“; „In Bezug auf ... möchte ich drei gewichtige Argumente anführen: ...“; „Dem ist entgegenzuhalten, dass ...“*),
- zgadzanie się argumentami interlokutora (*„Da haben Sie natürlich Recht.“; „Den Worten meines Vorredners möchte ich nur hinzufügen, dass ...“*)
- formułowanie zastrzeżeń (*„Das mag zwar im ersten Moment überzeugend klingen, aber ...“; „Wenn man sich das jetzt aber konkret vorstellt, dann ...“; „Das kann ich nun überhaupt nicht nachvollziehen, denn/weil ...“*)
- formułowanie propozycji (*„Eine gute Lösung wäre/könnte sein, ...“; „Um das zu erreichen, sollte man ...“*)
- moderowanie dyskusji formalnych (*„Es ist mir eine Ehre u. Freude zugleich, zu der heutigen Sitzung XX begrüßen zu dürfen“; „Als nächsten Redner bitte ich Frau X ...“; „Ich darf Sie bitten, die vereinbarte Zeit von ... Minuten einzuhalten“; „Diesen Punkt würde ich gern noch einmal genauer betrachten: ...“*)
- udzielanie porad z jednoczesnym wyrażaniem współczucia (*„Abhilfe bringen könnte da ...“; „Wäre es nicht besser, ...“; „Von Vorteil wäre ...“; „Es gibt Schlimmeres“; „Oh, das ist natürlich mehr als ärgerlich!“*)
- reagowanie na dygresje (*„Heißt das etwa: ...“; „Worauf wollen Sie eigentlich hinaus?“*)
- dawanie pozytywnego sygnału zwrotnego rozmówcy (*„Ja, das könnte ich mir gut vorstellen.“*)
- zyskiwanie czasu na reakcję słowną, zastanawianie się w rejestrze potocznym i oficjalnym (*„Da muss ich kurz überlegen.“; „Lassen Sie mich bitte mal kurz darüber nachdenken“, „Da bin am Überlegen“*)
- prezentacja treści specjalistycznych przy użyciu środków wyrazu właściwych dla tego komponentu akademickiego (Redemittel Präsentation)

E. Komponent specjalistyczny

- słownictwo specjalistyczne dotyczące danej dziedziny

- teksty kierunkowe, materiały źródłowe dotyczące danej dziedziny nauki, w tym materiały wybrane i opracowane samodzielnie przez studentów
- teksty źródłowe niezbędne do przygotowania prezentacji na tematy kierunkowe

3. Przewidywane efekty uczenia się:

Po zakończeniu kursu student potrafi:

Słuchanie

- zrozumieć wypowiedzi skierowane do niego w standardowej odmianie języka na tematy dobrze znane oraz często spotykane w życiu społecznym, akademickim i zawodowym
- nadążać ze zrozumieniem wykładu czy rozmowy, dotyczących jego specjalności, przy założeniu, że przedmiot dyskusji jest mu znany, a prezentacja jest przejrzysta i zrozumiale przedstawiona
- zrozumieć większość radiowych i telewizyjnych programów (także dokumentalnych) przekazywanych w standardowej odmianie języka i rozumieć dokładnie ich treść
- zrozumieć główne tezy złożonych wypowiedzi na różne tematy, wypowiedziane w standardowej odmianie języka
- zrozumieć główne treści wykładów, wystąpień i raportów oraz innych form prezentacji akademickich złożonych pod względem treści, leksyki i struktury

Czytanie

- szybko określić treść i wagę wiadomości, artykułów i opracowań na tematy związane z jego zainteresowaniami oraz zdecydować, czy są warte dokładniejszego przeczytania
- przeczytać i zrozumieć artykuły i opracowania związane ze współczesnymi problemami, w których autorzy przedstawiają określone stanowiska i wyrażają określone poglądy
- czytać korespondencję dotyczącą jego akademickiej lub zawodowej specjalizacji lub zainteresowań i określać w nich najważniejsze tematy
- czytać instrukcje obsługi, znaleźć i zrozumieć odpowiednie wyjaśnienia i wskazówki w celu rozwiązania konkretnego problemu
- dokładnie zrozumieć teksty związane z jego zainteresowaniami, akademicką bądź zawodową specjalnością
- wykorzystać treści zawarte w przeczytanym tekście we własnych wypowiedziach
- zrozumieć specjalistyczne artykuły także spoza jego dziedziny, jeżeli może korzystać ze słownika

Pisanie

- pisać jasne i szczegółowe teksty (wypracowania, opracowania, prezentacje) na różne tematy zbliżone do jego zainteresowań
- pisać streszczenia artykułów i wiadomości z różnych źródeł
- omówić temat w formie pisemnej, podając argumenty za i przeciw określonemu punktowi widzenia
- wyrazić w prywatnym liście różne uczucia i poglądy oraz zrelacjonować dokładnie bieżące wydarzenia
- napisać list/email oficjalny w konkretnej sprawie (podanie o pracę, stypendium lub staż, zaproszenie, podziękowanie, skarga, zapytanie)
- zrobić notatki z tekstów słuchanych i czytanych

Mówienie

- płynnie, poprawnie i skutecznie wypowiadać się na wiele tematów ogólnych, akademickich i zawodowych, wyraźnie zaznaczając relacje pomiędzy poszczególnymi stwierdzeniami
- brać udział w rozmowie zachowując pewien poziom płynności i spontaniczności
- wyrazić i uzasadnić własną opinię dostarczając istotnych wyjaśnień i argumentów
- aktywnie uczestniczyć w dyskusjach formalnych, nadążając ze zrozumieniem dyskusji na tematy związane ze swoją specjalnością
- wnosić własny wkład do dyskusji formalnej precyzyjnie wyrażając swoje zdanie
- przekonująco przedstawiać własne, a także reagować na czyjeś argumenty
- rzetelnie przekazywać szczegółowe informacje – dokonać syntezy informacji i argumentów z wielu źródeł
- przedstawić treści związane z kierunkiem studiów w formie dłuższej wypowiedzi ustnej (prezentacji)

Komponent akademicki

- aktywnie uczestniczyć w dyskusjach formalnych, nadążając ze zrozumieniem dyskusji na tematy związane ze swoją specjalnością

- wnosić własny wkład do dyskusji formalnej precyzyjnie wyrażając swoje zdanie przekonująco przedstawiać własne, a także reagować na czyjeś argumenty
- rzetelnie przekazywać szczegółowe informacje – dokonać syntezy informacji i argumentów z wielu źródeł
- przedstawić treści związane z kierunkiem studiów w formie dłuższej wypowiedzi ustnej (prezentacji)
- dokonywać transferu między stylem werbalnym i nominalnym